

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 fél évre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy hóra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: KOLOSTOR-UTCA 23. SZ.
 TELEFON: 110.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Internátusunk ügye.

A brassói róm. kath. főgimnáziummal kapcsolatos internátus építésének ügye a megvalósulás stádiuma előtt áll. Mint az erdélyi róm. kath. státus igazgató tanácsának 1912. évi jelentéséből olvassuk: „60—70 növendék befogadására alkalmas, modern berendezésű intézet” létesítése van tervbe véve. Az előzetes költségvetés szerint az internátus építése a berendezéssel együtt 230,000 koronába kerül. Az építést, ha valami újabb akadály közbe nem jön, 1913. év tavaszán kezdik meg.

Midőn ezt a hirt örömmel hozzuk olvasóink tudomására, ugyanakkor kötelességszerűen egy pár dologra, melyek úgy a gimn., mint az építendő internátus érdekével szoros összefüggésben vannak, föl kell az intéző körök figyelmét hívunk.

Az új internátus a terv szerint a gimnáziumnak a főispáni lakással szomszédos részén fog felépülni és így az amugy is szűk és szétdarabolt udvarnak egy jó részét elfoglalja. Látva a tornacsarnoknak szerencsétlen elhelyezését, a mennyiben a játszó területre szolgáló gimn. udvart úgy szólva kö-

zépen metszi keresztül, önkéntelenül vetődik föl a kérdés, hogy az internátus épületébe nem lehetne-e és nem kellene-e tornacsarnokot beleilleszteni. Olyan kérdés, melyet komoly megfontolás tárgyává kell tenni. Ennek kedvező megoldására most lehet és kell komolyan gondolni, most lehetne a régi hibát, mely ellen a tanári testület már akkor állást foglalt, jóvá tenni.

Az internátus építésével kapcsolatban még egy másik kérdés is felvetődik. Értesülésünk szerint az új internátus tervéből kikapcsolták a kápolna helyiségét, amit szintén nagy hibának tartunk. Ezt okvetlenül bele kell venni, még pedig kettős okból. Egyrészt azért, mert a gimnáziumnak már most szüksége van arra a teremre, a mely kápolna helyiségül szolgál. Ugyanis jelenleg nemcsak felesleges teremmel nem rendelkezik az intézet, hanem még az első, második és a harmadik emeleten levő kis tanári szobák is le vannak foglalva, részint fogadó szobának, részint földrajzi s filológiai muzeumnak és ifjúsági könyvtárnak. Görögpótló, ének, zene tanítására és az önképzőköri ülések tartására csak egy terem áll az intézet rendelkezésére. Ezt görögpótló teremnek épen a kü-

lönféle célra való használata miatt nem is lehet célszerűleg berendezni.

Azonkívül nincs helyiség, ahol az ifjúság számára egy kis olvasótermet, lehetne berendezni a szépirodalmi lapok olvasására. S ha még esetleg párhuzamos osztályok felállítására is gondolunk, ami szintén aktuálissá válhatik, akkor azt hisszük, eléggé kimutattuk, hogy a gimnáziumnak már most feltétlenül szüksége van a kápolna mostani helyiségére.

De másrészt a kápolna helyiségének az új internátus épületébe való behelyezése mellett szól az a körülmény is, hogy a jelenlegi kápolna helyiség, minthogy eredetileg nem is erre a célra volt tervezve, ennek a célnak nem is felel meg. Már most szűk, a tanulóknak csak egyrésze fér el a padokban, a többi állni kénytelen, s ha a létszám növekedik, amire az internátus felállításával számítani is lehet, akkor egyáltalán nem lesz képes a növendékek befogadására.

Nem is szólva arról, hogy pl. szentgyakorlatok tartása alkalmával kívánatos volna, hogy egy oly teremmel rendelkezünk, amely a helybeli középiskolai növendékeket mind befogadhassa.

Emlék beszéd.

Felolvasta Kolozsvári-Sillye Béla főgimn. tanár a brassói r. k. főgimn. Szt. Imre ünnepélyén.

Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség!
 Kedves Tanuló Ifjúság!

A legnagyobb festők is panaszkodnak arról, hogy az élő és főleg a lelkitehetséggel bíró ember arcképének elkészítése a legnehezebb feladat.

Pedig a festőművésznek huzamos ideig, kellő megvilágításban ül a modell s a három alapszín ezernyi árnyalatban áll rendelkezésére, hogy a fény és árnyék megfelelő elosztása, a vonaloknak milliónyi változata által ne csak a test, hanem a szellem is visszaadható lehessen.

A nehézség tényleg fennáll. Mert a lélek titkos műhelyében — az agyban — keletkező érzés, gondolat az idegszálak révén pillanatról-pillanatra, szemmel ugyan látható, de a legfinomabb ecsetvonással sem érzékeltethető derűt vagy borút önt el az arcon és sugároz vissza a lélek tükrén — a szem. Innen van az, hogy a legnagyobb műgonddal és megérteni akarással készült kép legtöbbször kifogás alá esik, mert a tisztelők, jóbarátok, szülők, vagy rokonok esetleg épen azt a sajátos jellemvonást nem látják visszaadva, ami sajátos vonalmuk, meg-

figyelő tehetségük szerint az ábrázolt egyének legkarakterisztikusabb vonása.

Az élő emberről beszédet tartó szónok elé ez a nehézség fokozottabb mértékben tornyosul.

Ha nyelv szókincsének minden gazdagsága a beszéd fordulatosságának ezer finomsága, a legélesebb megfigyelő tehetséggel párosulna, akkor sem volna képes hallgatói jogos várakozásának megfelelni, hisz az élő embernek, kit az élet különböző változataiban látunk, mindig az a tette ragad meg, mely lelkünkkel rokon, miként a hangvilla rezgése együtt, vagy utánczöngésbe csak azokat a tárgyakat hozza, melyek alaphangjára vannak hangolva.

A festőművész meg lehet elégedve alkotásával, ha sikerül azokat a vonásokat feltüntetni, melyek valóban jellemzők — beszédem is eléri célját, ha a rendelkezésemre álló idő keretében kegyelmes Főpásztorunk erényekben gazdag, szebbnélsebb lelki tulajdonságokban bővelkedő egyéniségét azokban a jellemvonásokban mutatom be, melyek őt mint apostoli buzgalmu egyházi férfit, mint előljárót, mint Erdély püspökét, mint embert szerény felfogásom szerint jellemzik.

Nem közömbös, nem csekély befolyásu, sőt jellemző és következményeiben jelentős az a vonalom, amellyel a mult idők nagy férfiai iránt viseltetünk.

Kinek lelkét Sokrates fenséges nyugalma, Fabricius önzetlensége, Regulus szavartartása, Julius Caesar merészsege, VII. Gergely állhatatossága, Kolumbusznak meggyőződésébe vetett erős bizalma, Rákóczy Ferencz önzetlen hazaszeretete és vallásossága, Széchenyi István újító munkássága indítja őszinte csodálatra — az bizonyára hasonló igyekszik lenni a választott ideálhoz, ha erős akarata van.

Ki lehet méltóbb eszményképe a harcoló és tanító egyház tagjának, mint a XVI-ik század, sőt évezredek legnagyobb férfija: Borromei Szent-Károly gróf.

Elhagyja családjá évszázados tradícióit, hogy ne a világi, hanem az egyházi pályán keresse nem az érvényesülést, hanem lelki vágyának kielégítést — ott — hol nem a vagyon, a származás, hanem az egyéni rátermettség az egyetlen mi előbbre viheti.

Ha ősei érdemei biztosítják is számára a felsőbbség jóakarátát és a tehetségének megfelelő magasabb munkakört, azt mint az elsők között is legérdemesebb nyeri el és tölti be.

Nem hasonló-e kegyelmes Atyánk pályájának kezdete és elhivatása égi patronusához, eszmény képéhez.

(Folytatjuk.)

faipari szakiskolában. A megnyitáson mintegy 400 hallgató volt jelen. Ott láttuk Buday Gábor kir. közjegyzőt és nejét is. Dózsa János kir. tan. igazgató nyitotta meg, ismertetvén ezen fontos intézmény célját. Azután Zsigmond Gy. tanár tartott felolvasást Erdély történetéről a nemzeti fejedelmek alatt. Előadását, mely minden tekintetben érdekes és hasznos, volt szép vetített képek tették vonzóbbá. Iparos polgártársaink figyelmét felhívjuk erre a kiválóan fontos intézményre, mely Dózsa János kezdeményezésére, mint annyi sok más közhasznú dolog, érettük létesült. Jelentkezhetni lehet a ipari szakiskolában bármikor.

Meglopta a mostohaapját. Liehn János holtövényi lakos, mostohaapjától Depner György ugyancsak holtövényi lakóstól 530 koronát lopott el. A fiut a földvári csendőrség ma Brassóban elfogta. Pénzt nem találtak nála. Állítása szerint a pénzen ruhát, órát vett, a többit elmulatta.

Elfogták a kirakatbetörőket. Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk a két kirakat betörésről. Amint értesülünk a betörőket két gimnaziumi tanuló személyében elfogták. Az egyik R. V. 15 éves Simon községi (Fogarás m.) illetőségű és lakos, g. kel. vallású IV. oszt. tanuló, a másik P. M. 14 éves, lohodolgi illetőségű, lakos, gör. kel. vallású II. oszt. tanuló. A kihallgatásnál mindketten bevallották tettüket. A betörésnek értelmi szerzője R. V. volt. Vallomásuk szerint 4 helyen követtek el betörést m. p. 1-én délután, 2-án délelőtt és délután. 3-án Butyka Győző Kolostor utcai díszmű kereskedésében, honnan 11 drb villamoslámpát, 1 hajkefét, 1 fésűt, 1 pénzeserszényt loptak el, 3-án délután Gál Albert Kapu utcai kereskedőtől 3 koszoru fűgét, 4-én, amiről már lapunk tegnapi számában megemlékeztünk Csiofleknél és özv. Pálffy Bélánénál. Még két kirakat berörés volt tervbe véve m. p. a Buzasoron levő Kamner és Osterzetzernél. A kirakat kinyitásához szükséges kulcsokat már be is szerezték.

Megfojtotta gyermekét. Minden emberi érzésből kivetkőzött anya brutális cselekedetéről tudósít töröcsvári levelezőnk. Duicu Györgyné, szül. Duczu Anna alsómoecsi lakos október hó 20-án ujszülött gyermekét megfojtotta s a szalmakazalba rejtette el. A szomszédság sugdosására a csendőrség a nyomozatot megindította s meg is találta a szalma közé temetett gyermeket. Duczu Györgynét a csendőrség letartóztatta s a brassói kir. ügyészségnek adta át.

Felgyújtották a szobáját. Paskovics Gy. brassói lakos f. hó 2-án tartotta esküvőjét. Amíg a lakodalmas nép együtt mulatozott, eddig még ismeretlen tettes az ablakon át behatolt Paskovicsnak a Cementgyár mellett levő lakásába s a padlóra olajat öntött és meggyújtotta. Az így keletkezett tűz a padlózat egy részét megégette. Kárt tett ezenkívül a diványon és ruháján. Kára 80 kor. A rendőrség a nyomozatot megindította.

Hány művész van Magyarországon. Erre a kérdésre az alábbi statisztika felel. Zongoraművészünk 9 éven alul, tehát csodagyerek van 5793, 9 éven felül 18627. Énekművész 41,410. Hegedűművész 32,187. Gordonnaművész 7748. Cimbalomművész 4355. Tárogatóművész 3429. Kisbögőművész 2646. Bögőművész 2503. Cintányér, furulya, gramofon, fütty, trüszentő stb. művész 14,887. Meri ezek után valaki azt állítani, hogy nem szeretjük a zenét s nem vagyunk művészország.

Táviratok.

Bécs, nov. 6.

A török nagykövet ma átadta a külügyminiszternek a porta jegyzékét, mely monarchiánk közbelépését kéri. A külügyminiszter a nagykövetnek ezt a választ adta, hogy ő e kérdésben nem dönthet a nagyhatalmak megkérdezése nélkül.

Berlin, nov. 6.

A kormány a török kormány kérésére azt a választ adta, hogy jelen esetben a többi hatalmak nélkül nincs módjában interveniálni. E tekintetben teljesen a hadakozó balkán államok az illetékesek.

Pétervár, nov. 6.

A kormány a török követnek azt a választ adta, hogy ő nem zárkozik el attól, hogy a kérdést jól oldják meg.

London, nov. 6.

Az alsó házban Grey állam titkár kijelentette, hogy a hatalmaknak jelenben ugyan nehéz a háborút viselő felek ügyébe beavatkozni, pláne ha az csak egyik fél részére történik.

Berlin, nov. 6.

Itt határozott formában terjedt a hír osztrák-magyar monarchia mozgatásáról de hivatalosan megcáfolták.

Budapest, nov. 6.

Az osztrák delegáció külügyi tárgyalásán Berchtold megemlékezett az olasz-török béke létrejöttéről, mely a helyzetet még tarthatatlanabbá tette volna. Majd megemlékezik olaszországi átjáról, mely nagyon kedvező képet mutat. Majd megemlékezik Orosz és Angol országban szemben tanusítandó jó eljárásról. A balkán kérdést illetőleg azt mondja, hogy a balkán államok nagy eredményeket értek el a harcmezőn s azért most szó sem lehet arról, hogy territoriális változások ne legyenek.

Ami politikánkat illetőleg megmaradunk abban, hogy aktíve részt nem veszünk. Amíg szerzett jogainkat sértetlen hagyják, amit remélhetni is még akkor is, ha a kalkán képe terület változások miatt más lesz. Különösen kiemeli Berchtold a Romániával fenn tartott jó viszonyt, melyet földrajzi alakulások is ajánlanak.

A lapok Berchtold kijelentéseit megnyugvással veszik, s csupán a Romániáról szóló részek ellen kelnek ki.

A Neues Pester Journal most várja Berchtoldtól, hogy elődje hibáját reparálni fogja. A „Budapesti Hirlap” főleg a Romániáról szóló részért támadja Berchtoldot, mert mi Romániának mit sem köszönhetünk.

Belgrád, nov. 6.

A kormány hivatalos lapja azt mondja, hogy nincs messze az a nap, melyen a balkán szövetségesek diktálják a töröknek a béke pontokat.

Konstantinápoly, nov. 6.

Rodostó s a szomszédos falvak népe ide menekült, Banika mellett heves összeütközés volt a görög sereggel, kik visszszorították.

Paris, nov. 6.

3 francia hajó Sirába bevonult.

A török követ Poincarenak át adta a porta jegyzékét, melyre a miniszter azt felelte, hogy a nagyhatalmak csak abban az esetben avatkozhatnak be, ha a többi hadviselőnek nincs ellene kifogásuk. Franciaország a közvetítés elől nem zárkozik el.

Konstantinápoly nov. 6.

Pristinából számos menekült keresett itt menedéket. Midia mellett megtalálták annak a török hajónak roncsait, melyet egy bolgár torpedó robbantott fel. Arra az esetre, ha bolgár sereg Konstantinápolyt megközelítené, már intézkedtek, hogy a szultán s a miniszterium ázsiai területre szállíttassék

Szófia, nov. 6.

A főhadiszállásról jelentik: A török sereget Tschorul és Sarai közt felállított helyzetéből heves küzdelem után kimozdították. A törökök vesztesége nagyobb volt mint Lüle Burgasnál.

Szófia, nov. 6.

A bolgár sereg a török hátvédet teljesen megsemmisítette, mely így örült futással menekült Tschataldscha felé.

Pétervár, nov. 6.

A trónörökös állapota nap-nap után javul.

Nem felelnek meg az Orosz-Lengyel országban elrendelt mozgósítás hírei.

Newyork, nov. 6.

Az egyesült államok elnökévé Wilsont megválasztották.

A „BRASSÓI UJLAP”

egy-egy számonként a következő helyeken kapható:

Hedwig H. és Tsa. könyvkereskedésében, Kolostor-utca 29.

Jakab István dohánytözsdéjében, Kolostor-utca 10.

Benkő Ignác könyvkereskedésében, Kapu-utca 52.

Kovács P. Pál vegyeskereskedésében, Katonakórháztér 1.

Papp István vegyeskereskedésében, Petocile-utca 71.

Pontos kiszolgálás!
Hibátlan munka!
OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5-15.

ÉGETŐ TESTVÉREK

Kifogástalan munka!
:: Izléses kivitel! ::
OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5-15.

KÖNYVNYOMDAI • MŰINTÉZETE
BRASSÓ, KAPU-UTCA 45. SZÁM

A Brassói Ujlap kiadóhivatala

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy *könyvnyomdánkat* Kolostor-utca 29. szám alatti helyiségéből *Kapu-utca 45.* szám alá helyeztük át. — Egyuttal szíves tudomására adjuk, hogy ujjonnan felszerelt nyomdánkat új gépekkel és modern betűkkel bővítettük, minélfogva azon kellemes helyzetbe jutotunk, hogy minden a nyomdaiparhoz tartozó munkákat *a legrövidebb idő alatt, elegáns, modern és hibátlan kivitelben, a legolcsóbb árak mellett* állithatjuk elő. Üzletkörünk kiterjed az összes nyomtatványokra, úgymint: ipari és kereskedelmi nyomtatványok: üzleti mérlegek, levélpapírok, számlák, értesítések, körlevelek, prospektusok, árjegyzékek stb., névjegy- és cégkártyák, esküvői- és báli meghívók, gyászjelentések, falragaszok, valamint bármilyen művek és egyéb kiadványok modern kivitelben való elkészítésére. Izléses, tiszta és hibátlan munkáról, szolid árakról, valamint előzékeny és pontos kiszolgálásáról mélyen tisztelt megrendelőinket előre is biztosítjuk. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérjük, tisztelettel

Égető Testvérek.

A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet a kis emberek takarékpénztára.

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszthető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket.
Kölcsönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. : : : :

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.